ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ศักยภาพในการเป็นกองบินส่งเสริมสุขภาพของกองบิน 41

จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

เรืออากาศเอกหญิง จิราวรรณ บัวชาติ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ

อรุณรัตน์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต

พุทธวงศ์

กรรมการ

อาจารย์จำลอง

ทะคำสคน

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาศักยภาพกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ในการ พัฒนาสู่การเป็นกองบินส่งเสริมสุขภาพ ศึกษาตามแนวทางการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ตามกลยุทธ์ 5 ประการของกฏบัตรออตตาวา (Ottawa Charter) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม รวมทั้งศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลได้กระทำ ควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาจำแนกและ จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยง ตีความ และสร้างข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า

1. กองบิน 41 มีพื้นที่บางส่วนติดต่อกับเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ทำให้การติดต่อ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งวิชาการ เพื่อขอรับการสนับสนุนในเรื่องการส่งเสริม สุขภาพเป็นอย่างดี ภายในกองบิน 41 ได้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ เขตสถานที่ทำงานและ เขตบ้านพักอาศัย ทำให้เป็นสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าอาศัย มีการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย เพื่อให้กำลังพลกองบิน 41 มีสุขภาพอนามัยที่ดีและความปลอดภัยจากการทำงาน

ในด้านพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของกำลังพลกองบิน 41 เป็นสังคม แบบทหาร มีการทำความเคารพตามชั้นยศของทหาร การดำเนินชีวิตและสังคมของบุคลากร ในกองบินนั้น ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน และหน่วยงานข้างเคียง เพื่อเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

- 2. นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ กองบิน 41 ได้ดำเนินงานหลายประเภทที่มุ่งเน้น ให้การศึกษาแก่กำลังพลและฮุมชน เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น เช่น การออกกฎระเบียบ การป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร การห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ทำงาน เป็นต้น
- 3. การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ กองบิน 41 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สะอาด และสวยงามอยู่เสมอ การจัดสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิด ความรักใคร่สามัคคีในหมู่คณะและชุมชนข้างเคียง
- 4. การสร้างความเข็มแข็งในองค์กร กองบิน 41 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ในสถานที่ทำงาน และจัดทีมสุขาภิบาล เพื่อให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพของกำลังพลและ ครอบครัว
- 5. การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล มีการจัดฝึกอบรมและจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะ การส่งเสริมสุขภาพให้แก่กำลังพลกองบิน 41 เพื่อให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สุขภาพด้วยตนเอง
- 6. การปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพ ทางโรงพยาบาลมีการพัฒนาทักษะแนวคิดด้านสุขภาพ แบบเชิงรุก เพื่อให้บุคลากรสามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้ ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่กำลังพลกองบิน 41 จัดให้มีการออกกำลังกาย เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่ากองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนา สู่การเป็นกองบินส่งเสริมสุขภาพ Thesis Title

Potential as a Health Promoting Airforce Base of Wing 41,

Chiang Mai

Author

Flight Lieutenant Jirawan Buachat

M.Ed.

Health Promotion

Examining Committee

Asst. Prof. Sopon

Arunrutana

Chairman

Asst. Prof. Dr. Chawalit

Putthawonge Member

Lect. Chumlong

Tacomson

Member

Abstract

The purpose of this study was to investigate possibility of developing Airforce Base of Wing 41 in Chiang Mai into health promoting Base. The five Ottawa Charter strategies are used as guidelines for the potential. By the use of qualitative approach, data were collected through focus group discussion, indepth interview, non-participatory observation technique including related documentary and research review. Data were analyzed and verified side by side with field data collection. Subsequently, collected data were classified, integrated, interpreted, and generalized.

The results of the study revealed that:

1. The boundaries of the Air Force Wing 41 Base are partially connected to the city of Chiang Mai's municipal area which provides access to, among others, the academic resource of Chiang Mai. For the purpose of healthy workplace, the area within Airforce Base was divided into two zones. One area was designated, work zone and the othe, residential zone. An occupation health project was run to enhance the health and safety of all personnel in Wing 41.

The social and cultural background of the personnel in Wing 41 is military. Personnel pay respects to each other based on ranks and titles. Social life on the Base is based on mutual support. Establishment of good relationships with nearby civilians, (people not connected to the military), is a priority among Airforce personnel.

- 2. Build healthy public policies: Several projects were designed to educate all Airforce personnel, as well as, the local civilian communities in the proximity of the Base to establish a better quality of life. The projects include: implementation traffic safety measures and creation of smoke-free offices.
- 3. Create supportive environments: Wing 41 Base has focus on the physical environment management such as landscaping. Many social activities have been created to strengthen cooperation among Airforce personnel and neighboring organizations.
- 4. Strengthening community action: A safety measure established committee has been set up to insure safe working areas. A health and sanitary team was created to give advice on individual and family health care.
- 5. Development personal skills: Many training courses and related activities were established to enable Airforce personnel to take an active part in health promotion.
- 6. Re-orient of health service: The Base hospital staff were trained in health promotion skills using an offensive approach to health problems. Personnel are trained to maintain their own health by encouraging activities, such as, annual health screening physical exercises to promote optimal health.

In conclusion, Airforce Wing 41 Chiang Mai has the potential and readiness to develop a health promotion on the Base.